

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Liliana Catan și Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de: procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău Vitalie Gavriiliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013, avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Corobcă Semion, avocatul Eduarad Digore în numele inculpatului Gratii Iurie și reprezentantul părții civilmente responsabile ÎCS „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 25 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui

*Gratii Iurie Mihail, născut la 28 martie
1962, domiciliat în satul Seliște, raionul Orhei,*

și

*Corobcă Simion Nicolae, născut la 10 mai
1958, domiciliat în satul Săseni, raionul Călărași,*

Termenul de examinare a cauzei:

-în prima instanță de la 12 mai 2010 pînă la 25 octombrie 2012;

-în instanța de apel de la 10 decembrie 2012 pînă la 10 septembrie 2013;

-în instanța de recurs de la 03 decembrie 2013 pînă la 19 februarie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 25 octombrie 2012, Corobcă Simion și Gratii Iurie au fost condamnați în baza art. 298 lit. a) Cod penal la cîte 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită le-a fost suspendată pe un termen de probă de cîte 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de către Mereuță Nadejda a fost admisă în principiu urmînd ca asupra cuantumului să se expună instanța în ordinea procedurii civile;

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Gratii Iurie, activînd în calitate de manager, gestiunea rețelelor Orhei a ICS RED Centru SA, conform ordinului nr. 79 din 08 februarie 2007, fiindu-i schimbată funcția

în manager distribuție Orhei a ICS RED Union Fenosa SA, conform ordinului nr. 678 din 18 septembrie 2009, în atribuțiile căruia intră dirijarea și gestionarea lucrărilor de întreținere, reparare și dezvoltare în rețele și instalații, studierea rezultatelor întreținerii rețelelor și instalațiilor, adoptând măsuri de corectare și optimizare, supravegherea îndeplinirii normelor, proceselor, procedeele și normativelor de protecție a măsurilor antiincendiară și de protecție a muncii, primind spre executare actul-prescripție nr. 13 din 11 februarie 2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași, Stratan Nicolae, în punctul 2 a căruia este indicat că la Instalația de Distribuție -10 kV punctul de transformare - 459, amplasat în satul Răciula, raionul Călărași, care se afla în stare de funcționare sub tensiune, ușa de la intrare este ruptă și sunt sustrate din interior ușile celulelor, fiind stabilit termen-limită de lichidare a neajunsurilor pînă la 30 martie 2009, neluînd măsuri urgente de lichidare a neajunsurilor sau de sistare a activității Punctului de Transformare, știind cu certitudine că Punctul de Transformare reprezintă un pericol sporit pentru viața și sănătatea mai multor persoane, a încălcat prevederile pct. 1.5.7 a Regulamentului de exploatare tehnică a stațiilor și rețelelor electrice, aprobat prin Ordinul nr. 21 din 16 martie 1998 a Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil al R. Moldova, care prevede că „dacă a fost depistată o situație preaccidentală a instalațiilor electrice sau defecte, care pot influența asupra siguranței și exploatării nepericuloase a obiectului sau dacă a expirat termenul testării tehnice a obiectului, exploatarea ulterioară a obiectului se interzice”, a admis exploatarea în continuare a punctului de transformare menționat. Ca rezultat, la 09 octombrie 2009 minorul Crețu Gheorghe, născut la 30 iunie 1996, locuitor al mănăstirii „Nașterea Maicii Domnului” din satul Răciula, raionul Călărași, a intrat pe ușa punctului de transformare și fiind electrocutat, a decedat. Conform raportului de expertiză nr. 121 D din 30 octombrie 2009 decesul a fost cauzat de electrocutare în urma acțiunii curentului electric de voltaj înalt, ce confirmă datele examinării cadavrului (mărci electrice pe membrul superior drept, torace, genunchi și talpa stîngă, plăgi pe față, hiperemia pielii sub formă de arbore pe față, urechea stîngă și gît, păr pîrlit în regiunea anterolaterală stîngă a părții pielose a capului și semne ale morții rapide).

Inculpatul Corobcă Simion, activînd în calitate de șef brigadă de exploatare a rețelelor de distribuție Călărași a ICS RED Union Fenosa SA, conform ordinului nr. 194-c din 20 aprilie 2004, în atribuțiile căruia intră programarea, gestionarea și controlul lucrărilor de întreținere ale rețelelor de tensiune medie și tensiune joasă, supraveghind respectarea normelor tehnice și de securitate la realizarea lucrărilor în instalațiile electrice, informarea despre defectele și incidentele ce au loc în instalații și despre mijloacele necesare pentru rezolvarea lor, urmărirea aspectelor economico-administrative a activității de întreținere, participarea la activitatea de lichidare a avariilor în instalații, primind spre executare actul-prescripție nr. 13 din 11 februarie 2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași, Nicolae Stratan, în punctul 2 a

căruia este indicat că la Instalația de Distribuție -10 kV punctul de transformare - 459, amplasat în satul Răciula, raionul Călărași, care se afla în stare de funcționare sub tensiune, ușa de la intrare este ruptă și sunt sustrate din interior ușile celulelor, fiind stabilit termen-limită de lichidare a neajunsurilor pînă la 30 martie 2009, neluînd măsuri urgente de lichidare a neajunsurilor și de insistență în adresa conducerii asupra pericolului care-l prezenta Punctului de Transformare în stare de funcționare sau de sistare a activității, știind cu certitudine că Punctul de Transformare reprezintă un pericol pentru viața și sănătatea mai multor persoane, a încălcat prevederile pct. 5.4.11 a Regulamentului de exploatare tehnică a stațiilor și rețelelor electrice, aprobat prin Ordinul nr. 21 din 16 martie 1998 a Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil al R. Moldova, care prevede că „la posturile de transformare, punctele de comutare și alte instalații ce nu au îngrădire, mecanismul de manipulare a separatorului și instalațiile de distribuție de tensiune joasă sunt necesare de aii încuiate cu lacăt”, a admis exploatarea în continuare a punctului de transformare menționat. Ca rezultat, la 09 octombrie 2009 minorul Crețu Gheorghe, născut la 30 iunie 1996, locuitor al mănăstirii „Nașterea Maicii Domnului” din satul Răciula, raionul Călărași, a intrat pe ușa punctului de transformare și, fiind electrocutat, a decedat. Conform raportului de expertiză nr. 121 D din 30 octombrie 2009 decesul a fost cauzat de electrocutare în urma acțiunii curentului electric de voltaj înalt, ce confirmă datele examinării cadavrului (mărci electrice pe membrul superior drept, torace, genunchi și talpa stîngă, plăgi pe față, hiperemia pielii sub formă de arbore pe față, urechea stîngă și gît, păr pîrlit în regiunea anterolaterală stîngă a părții pielose a capului și semne ale morții rapide).

Acțiunile lui Corobcă Simion și Gratii Iurie au fost încadrate de instanța de judecată în dispoziția art. 298 lit. a) Cod penal - *Încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului, care au provocat decesul unei persoane.*

3. Sentința nominalizată este atacată cu apeluri de către procuror, avocatul Marandici Nicolae în numele inculpatului Corobcă Simion, avocatul Digore Eduard în numele inculpatului Gratii Iurii și reprezentantul părții civilmente responsabile ÎCS „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru.

3.1. În apelul acuzatorului de stat s-a invocat blîndețea pedepsei, deoarece la numirea pedepsei penale inculpaților instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că în cadrul judecării cauzei în privința inculpaților Gratii Iurie și Corobcă Simion nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante, ce ar permite aplicarea unei pedepse așa de blînde în privința lor decît cea solicitată de către acuzatorul de stat. La fel, în opinia acuzării, instanța nu a ținut cont de circumstanțele agravante care au fost stabilite în privința inculpaților, care au avut ca rezultat urmări grave asupra părții vătămate minore Crețu Gheorghe, moartea acestuia, de faptul că dînșii nu și-au recunoscut vina pe cazul dat, ceea ce înseamnă că ei nu au sesizat pericolul social al acțiunilor lor ce-l prezintă pentru societate și prin urmare nu se căiesc de cele comise,

în legătură cu ce în cadrul judecării cauzei penale date nu au întreprins careva măsuri, nu numai că nu au întreprins dar categoric au refuzat, de a recupera dauna materială și morală pricinuite succesorului părții vătămate, Mereuță Nadejda. Mai mult ca atât, acuzarea invocă faptul că instanța la numirea pedepsei inculpaților Gratii Iurie și Corobcă Simion nu a făcut nici o diferențiere între rolul și acțiunile (inacțiunile) inculpaților la săvârșirea infracțiunii incriminate și le-a aplicat pedepse egale, fără să țină cont de faptele infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, de personalitatea inculpaților și de funcțiile pe care le dețin fiecare în parte, de rolul fiecăruia la săvârșirea infracțiunii incriminate, de pericolul social pe care ei îl prezintă pentru societate, rămânând în funcția deținută și la libertate.

3.2. În apelul avocatului Marandici Nicolae declarat în numele inculpatului Corobcă Simion s-a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului totalitatea probelor acumulate, incontestabil impune faptul că vinovăția lui Corobcă Simion de comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită, iar în acțiunile lui nu se conțin elementele infracțiunii. Apărarea susține că nevinovăția inculpatului Corobcă Simion este dovedită prin declarațiile lui, ale inculpatului Gratii Iurie, ale martorilor Proscurin Alexandru, Fiodorov Alexandru, Stratan Nicolae, Godima Serghei, Boguș Vladimir, Culinca Ion. Nevinovăția lui Corobcă Simion este dovedită și de documentele anexate la dosar. Astfel, conform informației parvenite de la Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A., S. Corobca s-a aflat în concediul anual de odihnă de la 28 septembrie pînă la 25 octombrie 2009. Prin scrisoarea nr. 0505/4517 din 12 martie 2009 S. Corobca a informat despre măsurile luate referitor la executarea prescripției nr. 02443 din 13 februarie 2009 și anume că PT-459 este introdus în planul de lucru la reparația acoperișului și schimbul ușilor pentru anul 2009. De asemenea, a indicat că s-au instalat siguranțele și s-au închis ușile cu lacăt. Fișa de post a șefului de brigadă de exploatare a rețelelor de distribuție nu este semnată de S. Corobca, fapt confirmat prin concluzia Raportului de expertiză nr. 048 din 12 ianuarie 2011: „Semnătura plasată în rubrica nivel de semnătură xx” din fișa de post al angajatului Corobca Simion la RED Centru S.A. „Union Fenosa” în funcția de șef brigadă la exploatarea rețelelor de distribuție, nu a fost executată de Corobca Simion, dar de o altă persoană”. Conform proceselor-verbale de cercetare la fața locului la 9 octombrie 2009 nu este indicat că ușile de la PT-459 au careva semne că au fost legate cu sîrmă sau că capetele de sîrmă erau alături pe jos. Bucățile de sîrmă nu se văd nici pe fotografiile efectuate la fața locului și nici la minorul electrocutat Gh. Crețu nu au fost găsite careva instrumente sau obiecte cu care ar putea dezlega sîrmele de la uși. Apărarea a menționat că organul de urmărire penală nu a prezentat dovezi că anume S. Corobca este vinovat de decesul lui Gh. Crețu.

3.3. În apelul avocatului Digore Eduard declarat în numele inculpatului Gratii Iurie s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Gratii Iurie și respingerea acțiunii civile înaintate de către Mereuță Nadejda împotriva Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. deoarece în materialele cauzei lipsesc probe pertinente și concludente care ar proba vinovăția lui Gratii Iurie

în săvârșirea faptei incriminate, precum și existența legăturii de cauzalitate directe între acțiunile/inacțiunile inculpatului Gratii Iurie la momentul producerii accidentului și efectele care au avut loc, adică electrocutarea minorului Crețu Gheorghe, urmat de decesul acestuia, iar sentința este adoptată cu încălcarea normelor materiale, cu stabilirea și aprecierea incorectă și superficială a circumstanțelor cauzei, fapt prin care a fost violat dreptul lui Gratii Iurii la un proces garantat de art. 6 CEDO.

3.4. În apelul reprezentantului Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru s-a solicitat respingerea acțiunii civile înaintate împotriva Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. de către Mereuță Nadejda cu privire la încasarea prejudiciului moral și material. În opinia părții civilmente responsabile instanța de fond a apreciat critic argumentele invocate de către Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. precum că între partea civilmente responsabilă și SRL „Electrodesign” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 2s17809 din 11.06.2009, conform căruia ultimului îi revenea obligația de a instala lacăte și semne de avertizare la PT-459, motivele invocate fiind o modalitate de a se „desculpa” precum că nu poartă nici o răspundere. Astfel, Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. consideră că instanța de judecată nu corect a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare probe la care au avut acces părțile procesului penal, iar motivele invocate de apelanți, au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească în prima instanță, care s-a petrecut sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii.

Instanța de apel nu a avut motive de a nu da crezare celor declarate de martori, în situația în care declarațiile lor sunt consecutive, au o succesiune logică, depuse sub jurământ și avertizare de răspundere penală și sunt confirmate inclusiv prin materialele cauzei, administrate la urmărirea penală, astfel fiind dovedită integral vinovăția inculpaților prin declarațiile: *succesorului victimei minore decedate Crețu Gheorghe, Mereuță Nadejda, Reprezentantul părții civilmente responsabilă Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru, martorului Tatarciuc Tatiana, martorului Stratan Nicolae, martorului Boguș Vladimir, martorului Godina Sergiu, martorului Proscurin Alexandru, martorului Tudoreanu Gheorghe, martorului Culinca Ion, Martorului Zaicenco Iurie, martorului Constandoglo Nicolae, martorului Temțiunic Ștefan, martorului Stratan Constantin, - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.10.2009, - planșele cu imagini, - contractul de antrepriză nr.2s 17809 din 11.06.2009 încheiat între Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. și SRL „Electrodesign”, - fișele de post ale inculpaților, semnate de către Gratii Iurie și Corobcă Simion, - ordinele de angajare în cadrul Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A.*

ale lui Gratii Iurie și Corobcă Simion; - ordinele de concediu ale angajaților Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Gratii Iurie și Corobcă Simion; - regulamentul de exploatare a stațiilor și rețelelor electrice, - actul-prescripție nr. 13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași, - răspunsul reprezentantului Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Corobcă Simion din 12.03.2009 la actul-prescripție nr.13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică, conform căruia schimbarea ușilor la PT-459 este preconizată pentru anul 2009, fără a se indica concret luna și data; - actul, fără număr, din 29.10.2009, de examinare a accidentului la PT- 459 în ziua de 09.10.2009, - raportul de examinare medico-legală nr. 136 din 10 octombrie 2009 și raportul de expertiză medico-legală nr. 121 D din 30.10.2009, care confirmă că moartea minorului Crețu Gheorghe a fost cauzată de electrocutare, în urma acțiunii curentului electric de voltaj înalt.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. a) Cod penal, instanța de apel a apreciat ca fiind o metodă de apărare și un drept al acestora de a nu se autoincrimina.

Deasemenea, Instanța de apel a considerat o absurditate afirmația Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., căruia îi aparține PT-459 din satul Răciula, precum că la 25 septembrie 2009, adică ziua când au fost instalate ușile de metal la transformator, acesta ieșise din posesia efectivă a izvorului de risc sporit, or, posedarea și exploatarea izvorului de pericol sporit, cum este PT-459, în baza unui contract civil sau a altor titluri legale care presupun trecerea posesiei, generează răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit de către noul posesor, adică de către SRL „Electrodesign”.

Astfel, Colegiul a apreciat această versiune ca o încercare nereușită a inculpaților și persoanei civilmente responsabile de a evita răspunderea pentru decesul unui copil nevinovat. Reprezentanții Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., după cum se constată din materialele cauzei, nici nu cunoșteau elementar că PT-459 din satul Răciula se află sub tensiune electrică deoarece venind să execute lucrările au luat cu ei în generator de curent electric.

Inculpații au încercat de a se desculpa și pe motivul că în perioada pînă la și după electrocutarea minorului la PT-459 din satul Răciula, s-au aflat în concedii: Gratii Iurie de la 04 septembrie 2010 pînă la 02 octombrie 2009, iar Corobcă Simion, începînd cu zilele următoare după nenorocirea la PT-459 din satul Răciula. Instanța de apel în legătură cu această afirmație a reiterat că actul de control și prescripția inspectorului pentru securitatea energetică este datat cu 11 februarie 2009 și din acest moment inculpații se aflau sub imperiul actului-prescripție a și erau obligați de a asigura securitatea exploatării obiectului. Din aceste considerente nu contează că la data de 25 septembrie 2009 când a fost electrocutat minorul Gh. Crețu Iu. Gratii se afla în concediu anual.

De asemenea, instanța de apel și-a motivat soluția și prin faptul că s-a demonstrat că, Corobcă Simion, în scopul îndeplinirii funcțiilor sale, a primit spre

executare actul-prescripție nr. 13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași, Stratan Nicolae și tot el, Corobcă Simion, la 12.03.2009 a dat răspuns la actul prescripție nr. 13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică, conform căruia schimbarea ușilor la PT-459 este preconizată pentru anul 2009, fără a indica concret luna și data.

Referitor la afirmația inculpatului Corobcă Simion că la 25.09.2009 de către SRL „Electrodesign” nu a fost informat despre schimbul ușilor la punctul de transformare, instanța de apel a menționat dezmințirea acestor declarații, despre acest fapt el fiind informat de către Godina Sergiu, montor la SRL „Rentei”. Acesta, la 21.09.2009 a telefonat persoana responsabilă de la Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., orașul Călărași, Corobcă Simion, căruia i-a spus că pe data 25.09.2009 vor merge în satul Răciula pentru a instala ușile la PT-459. S-a constatat că Godina Sergiu l-a întrebat pe Corobcă Simion dacă la PT-459 este 0.4 kV, la care Corobcă a răspuns că PT-459 este debransat de la energia electrică.

Instanța de apel a susținut și poziția instanței de fond referitor la latura obiectivă al art. 298 lit. a) Cod Penal, care este o normă penală specială, de blanchetă care face trimitere la norme ce se conțin în regulamente, aprobate prin hotărâre de guvern.

Încălcarea unor asemenea reguli constituie temei de aplicare a răspunderii în baza art. 298 Cod penal RM, iar în actul de punere sub învinuire a inculpaților, pentru fiecare în parte este indicat concret care norme, din toate existente, au fost încălcate de către inculpați și au avut ca urmare decesul unei persoane. Instanța de apel a menționat faptul că, deși inculpații sunt condamnați în baza unei și aceleiași norme penale - art. 298 lit. a) Cod penal, lor li se incriminează încălcarea diferitor reguli privind exploatarea obiectivelor energetice, în funcție de obligațiile lor funcționale.

Cît ține de apelul acuzatorului de stat, în latura pedepsei, instanța de apel la considerat ca fiind nefondat și pasibil de a fi respins, motivînd cu prevederile art. 61 Cod penal potrivit cărora, scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atît de inculpați cît și de către alte persoane. Aplicarea pedepsei penale are drept scop conștientizarea de către inculpat a celor comise, reîntoarcerea și reîncadrarea acestuia în societate, inculpatul urmează să fie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai el va putea evita aplicarea față de sine a altor pedepse penale.

Conform materialelor cauzei au fost stabilite circumstanțe care micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise de către inculpați și anume, instanța de fond la numirea pedepsei a ținut cont de criteriile generale de individualizarea pedepsei și a stabilit pedeapsă în raport cu fapta comisă și cumulul de circumstanțe atenuante care esențial micșorează răspunderea penală a inculpaților și anume că, inculpații se atrage pentru prima dată la răspundere penală, se caracterizează pozitiv la locul de trai și de muncă.

Deși prima instanță a reținut ca circumstanțe agravante în privința ambilor inculpați provocarea prin infracțiune a unor urmări grave, faptul că nu au reparat

prejudiciile materiale și morale aduse succesoarei victimei decedate Crețu Gheorghe - Mereuță Nadejda și nici nu au întreprins careva acțiuni pentru recuperarea, măcar și parțială, a cheltuielilor avute de către aceasta la înmormântarea fiului său, colegiul nu poate fi de acord cu această concluzie. Inculpații pledează nevinovat și acesta este dreptul lor, ceea ce nu impune implicit recuperarea prejudiciului material.

Astfel, Instanța de apel a considerat că pedeapsa numită este una legală, în limitele legii, care va duce la corectarea și reeducarea inculpaților, iar la aplicarea pedepsei sa ținut cont de prevederile art. 76, 78 Cod penal.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către Mereuță Nadejda - succesorul victimei minore decedate Crețu Gheorghe, instanța de apel a conchis că corect a fost admisă în principiu de către instanța de fond, urmînd asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece instanța la examinarea cauzei penale se poate pronunța asupra acțiunii civile numai în cazul în care au fost prezentate suficiente probe pentru justificarea cerințelor înaintate. Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță putea să încaseze de la inculpați măcar despăgubiri pentru prejudiciul moral, chiar dacă nu s-a putut pronunța asupra despăgubirilor materiale, însă succesorul părții vătămate nu a atacat sentința referitor la latura civilă, iar instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 410 Cod procedură penală, nu poate adopta o hotărîre ce ar agrava situația inculpaților în propriu apel. În acest context fiind respins și apelul părții civilmente responsabile Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia și rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, pe motiv că instanța de apel a ignorat prevederile art. 61, 75, 76, 77 Cod penal, iar la stabilirea pedepsei prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fiind o pedeapsă prea blîndă ce nu-și va atinge scopul de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii altor infracțiuni.

În susținerea recursului a invocat că, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele agravante care au fost stabilite în privința inculpaților, care au avut ca rezultat urmări grave asupra părții vătămate minore Crețu Gheorghe - moartea acestuia, de faptul că dînșii nu și-au recunoscut vina pe cazul dat, ceea ce înseamnă că ei nu au sesizat pericolul social al acțiunilor lor ce-l prezintă pentru societate și prin urmare nu se căiesc de cele comise, în legătură cu ce în cadrul judecării cauzei penale date nu au întreprins careva măsuri și categoric au refuzat de a recupera dauna materială și morală pricinuite succesorului părții vătămate, Mereuță Nadejda. Mai mult ca atît, acuzarea invocă faptul că instanța la numirea pedepsei inculpaților Gratii Iurie și Corobcă Simion nu a făcut nici o diferențiere între rolul și acțiunile (inacțiunile) inculpaților la săvîrșirea infracțiunii incriminate și le-a aplicat pedepse egale, fără să țină cont de faptele infracționale și de personalitatea celor care le-au săvîrșit, de funcțiile pe care le dețin fiecare în parte, de rolul fiecăruia la săvîrșirea infracțiunii incriminate, de pericolul social pe care ei îl prezintă pentru societate,

rămînînd în funcția deținută și la libertate.

6.1 Avocatul Marandici Nicolae în numele inculpatului Corobcă Simion, a declarat recurs ordinar împotriva hotărîrilor menționate, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința inculpatului Corobcă Simion.

În argumentare recursului a invocat că totalitatea probelor acumulate, incontestabil impune faptul că vinovăția lui S. Corobcă de comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită, iar în acțiunile lui nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute la art. 298 Cod penal sau altei componente de infracțiuni.

Soluția instanței de apel se întemeiază pe presupuneri, fiind eronat interpretate probele administrate pe caz.

Prin scrisoarea nr. 0505/4517 din 12 martie 2009 S. Corobca a informat despre măsurile luate referitor la executarea prescripției nr. 02443 din 13 februarie 2009 și anume că PT-459 este introdus în planul de lucru la reparația acoperișului și schimbul ușilor pentru anul 2009. De asemenea, a indicat că s-au instalat siguranțele și s-au închis ușile cu lacăt. Fișa de post a șefului de brigadă de exploatare a rețelelor de distribuție nu este semnată de S. Corobca, fapt confirmat prin concluzia Raportului de expertiză nr. 048 din 12 ianuarie 2011: „Semnătura plasată în rubrica nivel de semnătură xx” din fișa de post al angajatului Corobca Simion la RED Centru S.A. „Union Fenosa” în funcția de șef brigadă la exploatarea rețelelor de distribuție, nu a fost executată de Corobca Simion, dar de o altă persoană”.

Mai invocă că, conform punctului 1.1 a Contractului de Antrepriză nr.124 din 3 iunie 2009 încheiat între S.R.L.”ELECTRODESIGN” – ”Beneficiar” și ”RENACOM” S.R.L. – ”Furnizor”, ultimul se obligă să execute pe riscul său, lucrări de confecționare, demontarea și montarea porților la PDC, ușilor la PT conform Anexelor nr.nr.1, 2,3 și 4.

Evaluînd totalitatea probelor acumulate pe parcursul urmăririi penale și cele cercetate în cadrul ședinței de judecată se poate afirma cu certitudine că S. Corobca la 9 octombrie 2009 se afla în concediul anual de odihnă, iar anterior concediului nu a fost stabilit faptul că el a fost anunțat de reprezentanții antreprenorului precum că la PT-459 au fost schimbate ușile. În acest sens la dosar nu este nici un document ce ar confirma faptul dat.

Nu există la cauza penală nici un document sau declarație a martorilor care ar indica direct sau indirect că anume S. Corobcă a fost numit responsabil de securitatea tehnică la PT-459 pe perioada concediului (28 septembrie – 25 octombrie 2009) sau responsabil pentru montarea ușilor la punctele de transformare a energiei.

Prin urmare, soluția instanței de apel prin care s-a constatat că S. Corobcă a comis infracțiunea prevăzută de art.298 lit.a) Cod penal nu se cuprinde pe motivarea acestei hotărîri și acțiunile lui S. Corobcă nu întrunesc elementele acestei infracțiuni.

6.2 Avocatul Eduard Digore în numele inculpatului Gratii Iurie, a declarat recurs ordinar împotriva hotărîrilor menționate, invocînd temeiul prevăzut de art. 427

alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului Gratii Iurii și respingerea acțiunii civile înaintate de Mereuță Nadejda împotriva Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A.

În susținerea recursului a invocat că, soluția instanței de apel se întemeiază pe presupuneri, fiind eronat interpretate probele administrate pe caz, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind admisă de către instanța de apel o eroare de fapt. Gratii Iurii nu a avut obligația de a dispune întreprinderea acțiunilor de instalare a lacătului, din moment ce nu a fost informat despre lipsa lacătului la ușa pt-459 și nici nu se afla în exercițiul funcțiilor sale, fiind în concediu de odihnă. Mai mult ca atât, SRL „Electrodesing” SRL a avut obligația de a monta lacăt la ușa pt-459. Atât instanța de fond cât și cea de apel a ignorat faptele că Gratii Iurii la data de 25 septembrie 2009 se afla în concediu anual de odihnă în perioada 04 septembrie 2009- 02 octombrie 2009 și nu putea să-și execute atribuțiile de serviciu pe perioada aflării sale în concediu. Astfel, fiind incorectă aprecierea instanței de apel că prescripția inspectorului pentru securitatea energetică datat cu 11.02.2009 și din acest moment inculpații se aflau sub imperiul actului-prescripție și erau obligați de a asigura securitatea exploatării obiectului.

De asemenea, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiind invocat faptul ca instanța de fond a distorsionat declarațiile martorilor audiați, selectatînd doar secvențe din aceste declarații, însă instanța de apel s-a limitat doar să le descrie mai amănunțit, fără a le da o apreciere.

În materialele cauzei lipsesc probe pertinente și concludente care ar proba vinovăția lui Gratii Iurie în săvîrșirea faptei incriminate, precum și lipsa laturii obiective și legăturii de cauzalitate directe între acțiunile/inacțiunile inculpatului Gratii Iurie la momentul producerii accidentului și efectele care au avut loc, adică electrocutarea minorului Crețu Gheorghe, urmat de decesul acestuia.

De asemenea, invocînd în pledoariile scrise anexate către instanța de apel, ultima nu s-a expus nici asupra cererii de declarare nule a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît Gratii Iurii, proces verbal de audiere a bănuîtului Gratii Iurii, ordonanța privind punerea sub învinuire a lui Gratii Iurii, proces verbal de audiere în calitate de învinuit a lui Gratii Iurii, proces verbal de audiere în calitate de martor a lui Gratii Iurii, proces verbal de confruntare dintre martorul Gratii Iurii și bănuîtul Corobcă Semion, rechizitoriul în partea învinuirii lui Gratii Iurii, acte procedurale întocmite cu încălcarea art. 63 al.7 Cod de procedură penală- interogarea în calitate de martor a persoanei față de care există anumite probe că a săvîrșit o infracțiune se interzice.

Atît de prima instanță cât și cea de apel s-a invocat un „precedent judiciar”, care nu poate nicidecum fi recunoscut ca izvor de drept penal.

6.3 Reprezentantului Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru a declarat recurs ordinar împotriva hotărîrilor menționate, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea

acestora în partea admiterii în principiu a acțiunii civile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu respingerea acțiunii civile înaintate împotriva Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. de către Mereuță Nadejda cu privire la încasarea prejudiciului moral și material.

În opinia părții civilmente responsabile, instanța de fond a apreciat critic argumentele invocate de către Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. precum că între partea civilmente responsabilă și SRL „Electrodesign” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 2s17809 din 11 iunie 2009, conform căruia ultimului îi revenea obligația de a instala lacăte și semne de avertizare la PT-459, motivele invocate fiind o modalitate de a se „desculpa” precum că nu poartă nici o răspundere. Astfel, Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. consideră că instanța de fond și cea de apel nu corect a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, concluziile instanțelor sunt eronate referitor la stabilirea autorului prejudiciului cauzat.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrilor adoptate pe caz, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În recursurile ordinare declarate, hotărîrile recurate sunt criticate, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6), 8), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că aceste temeiuri nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurenți.

7.1. Colegiul constată că, instanța de fond și de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de judecată, ale apărării cît și ale acuzării, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui Gratii Iurie și Corobcă Semion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit.(a) Cod Penal, să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul hotărîrii instanței de fond și a deciziei instanței de apel menționat în pct. **5** al prezentei decizii, care în coroborare demonstrează complet vina inculpaților în fapta incriminată, astfel Colegiul, consideră justă concluzia instanței de apel referitor la corectitudinea stabilirii stării de fapt și calificării acțiunilor inculpaților de către instanța de fond.

Faptul că inculpații nu sunt de acord cu sentința adoptată, nu a fost luat în considerație de către instanța de apel, deoarece acest dezacord nu poate constitui temei pentru desființarea sentinței, totodată instanța de fond a judecat cauza penală

prezentă fără careva abateri de la normele de procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

În acest context, Colegiul menționează că temeiurile invocate de apărători, privind modul de apreciere a probelor nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul penal constată că recurenții invocă în recursuri aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpaților, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

7.2. Potrivit art. 427(1) pct.6) cod procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În speță, Colegiul constată, că nu și-a găsit confirmare motivul de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus clar, și instanța nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Prin urmare, avocații recurenți invocând că inculpații în perioada pînă și după electrocutarea minorului la PT-459 din satul Răciula s-au aflat în concedii: Gratii Iurie de la 04 septembrie 2010 pînă la 02 octombrie 2009, iar Corobcă Simion, începînd cu zilele următoare după nenorocirea la PT-459 din satul Răciula, instanța de apel corect s-a expus asupra acestui fapt și anume, că inculpații au încercat de a se disculpa pe acest motiv, încît actul de control și prescripția inspectorului pentru securitatea energetică este datat cu 11 februarie 2009 și din acest moment inculpații se aflau sub imperiul actului-prescripție și erau obligați de a asigura securitatea exploatării obiectului. Din aceste considerente nu contează că la data de 09 octombrie 2009, cînd a fost electrocutat minorul Gh. Crețu Iu. inculpații se aflau în concediu anual.

Colegiul reține, că instanțele inferioare corect s-au expus și asupra raportului de expertiză judiciară grafoscopică nr. 048 din 12.01.2011, a semnăturii din fișa de post a lui Corobcă Simion, angajat la Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. în funcția de șef brigadă la exploatarea rețelelor de distribuție, nu a fost executată de Corobcă Simion, dar de către o altă persoană, acest raport nefiind reținută ca o probă concludentă care-i permite lui Corobcă Simion de a se dezvinovăți în decesul minorului Crețu Gheorghe. Funcția sa de șef brigadă de exploatare a rețelelor de distribuție Călărași a Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., conform ordinului nr. 194-c

din 20.04.2004, i-a oferit atribuții speciale de programare, gestionare și control a lucrărilor de întreținere a rețelelor de tensiune medie și tensiune joasă, supravegherea respectării normelor tehnice și de securitate la realizarea lucrărilor în instalațiile electrice, informarea despre defectele și incidentele ce au loc în instalații și despre mijloacele necesare pentru rezolvarea lor, urmărirea aspectelor economico-administrative a activității de întreținere, participarea la activitatea de lichidare a avariilor în instalații și pentru îndeplinirea acestor obligații Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. îi achita salariu lui Corobcă Simion.

Mai mult ca atât, primind spre executare actul-prescripție nr. 13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași, Stratan Nicolae, Corobcă Simion, la 12.03.2009 a dat răspuns la actul prescripție nr. 13 din 11.02.2009 a Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică, conform căruia schimbarea ușilor la PT-459 este preconizată pentru anul 2009, fără a indica concret luna și data.

De asemenea s-a reținut incontestabil, că dispozițiile inspectorului de instalare a ușilor și punerea lacătelor la PT-459 nu erau îndeplinite, fapt confirmat prin declarațiile martorului Stratan Nicolae, care fiind audiat repetat în cadrul apelului a confirmat cele declarate anterior pe cauză și anume acesta a menționat ” *că la data de 12.10.2009 (după producerea accidentului), împreună cu reprezentantul furnizorului Amarii Ion și primarul satului Răciula Tudoreanu Gheorghe, au întocmit un act de examinare a accidentului în instalația electrică PT-459, satul Răciula, în care au fost indicate toate neajunsurile care au favorizat survenirea accidentului respectiv....., s-a stabilit că ușile au fost schimbate însă accesul liber nu a fost înlăturat.*”

Colegiul retine că, conform obligațiilor de serviciu, sistarea energiei electrice ținea de competența lui Gratii Iurie, după informarea lui de către Corobcă Simion.

Astfel, chiar dacă Gratii Iurie și Corobcă Simion au încercat să găsească vinovați alte persoane în decesul minorului Crețu Gheorghe, instanța de apel just îi consideră pe ei vinovați de cele întâmplate încă de la 12.03.2009, când au expediat un răspuns formal Inspectorului superior de stat pentru supravegherea energetică a Inspectoratului Energetic de Stat pe raionul Călărași.

În aceeași ordine de idei, Colegiul menționează, că formalitatea răspunsului citat mai sus se confirmă prin declarațiile martorului Proscurin Alexandru care a declarat ” *că prescripție a fost dată spre executare șefului de brigadă al rețelei electrice Corobcă Simion. Corobcă Simion trebuia să execute o fișă de ocolire în care să indice toate neajunsurile și termenul de înlăturare a lor cu informarea superiorilor și Inspectoratului Energetic de Stat. Fișa de ocolire se elaborează în conformitate cu planul anual de lucru al rețelelor. Răspuns în scris de înlăturare a neajunsurilor la PT-459 nu a primit de la șeful de brigadă al rețelei electrice Corobcă Simion. În cazul în care Corobcă Simion dă răspuns la Inspectoratul Energetic de Stat, cu număr de ieșire de la Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., în computator prescripția figurează ca examinată și neajunsurile din prescripție sînt planificate pentru lichidare. În cazul în care un punct de transformare prezintă*

pericol ca în cazul PT-459 șeful de brigadă în persoana lui Corobcă Simion trebuia nemijlocit să înlăture neajunsurile. El a raportat că ușa de la PT-459 ID 10 kV a legat-o cu cablu. Despre aceea că la PT-459 din satul Răciula ușa este deteriorată totalmente și prezintă pericol pentru societate, Corobcă Simion trebuia să anunțe superiorii și să primească ordin de deconectare a energiei electrice.

Astfel, Colegiul conchide că, atât instanța de fond și cea de apel corect au constatat că, din cauza încălcării regulilor de exploatare a obiectului energetic PT-459 de către inculpați în perioada de 6 luni, începînd cu 11.02.2009 și finisînd cu 25.09.2009, cînd abia la ultima dată, o brigadă de instalare, cu care Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. a încheiat contract pentru a instala ușile metalice la PT-559, perioadă în care inculpații nu erau în concediu de odihnă, avînd termen întru executarea prescripției din 11.02.2009 pînă la 30. 03.2009, ca consecință neexecutarea prescripției menționate puteau duce la urmări grave, inclusiv și moartea uneia sau mai multor persoane la PT-559 și vina le-ar fi aparținut în întregime inculpaților Gratiei Iurie și Corobcă Simion. Prin urmare, a avut loc accidentul din 09.10.2009.

Un alt argument, pe care îl invocă avocații recurenți în recurs este faptul ca instanțele de fond și de apel nu au apreciat la justa valoare declarațiile martorilor Godina Sergiu și Boguș Vladimir, ei fiind ca persoane cointeresate, au declarat ca au înștiințat reprezentantul Î.C.S.. „Red Union Fenosa” S.A despre finalizarea lucrărilor și în acest sens la materialele cauzei nu există nici un act confirmativ. De asemenea invocînd că declarațiile menționate date la urmărirea penală sunt contradictorii de cele date în instanța de fond, referitor la cine anume a înștiințat reprezentantul Î.C.S.. „Red Union Fenosa” S.A despre finalizarea lucrărilor.

La acest capitol, Colegiul lecturînd declarațiile martorilor Godina Sergiu și Boguș Vladimir, date în cadrul urmării penale (f.d.82-84, 88-89 V.1) și cele date în cadrul instanței de fond (f.d.98-101, 102-105 V.2) conchide că careva divergențe între aceste declarații nu sînt, mai mult ca atât audiat repetat Boguș Vladimir în cadrul apelului (f.d.78 V.3), confirmă ca „pe Corobcă Simion l-a informat despre finalizarea lucrărilor la PT-559 Godina Sergiu, acesta l-a sunat pe Corobca în prezența mea” acest fapt fiind confirmat și de martorul Constantoglo Nicolae care a declarat „Montorul Godina Sergiu a telefonat de pe nr. de tel 069660198 la 25.09.2009 reprezentantului Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. înainte de a începe lucrul la PT-459.... Am contactat telefonic reprezentații Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A..... În Călărași de 2-3 ori de la început, lucrările se efectuau în prezența reprezentanților de la Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A....” (f.d.117 V.2)”, „...Întrebările tehnice le coordonam cu Gratiei și Corobcă..., după finalizarea lucrărilor actul de primire predare privind efectuarea lucrărilor a fost prezentat și primit de către Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A, lucrările au fost achitate.... ”(f.d. 125, 125 verso V.2). Din cele citate mai sus Colegiul conchide, ca fiind corect respinse de către instanțele inferioare argumentele inculpaților că ei nu au fost informați despre începerea și finalizarea lucrărilor la PT-559.

La cele menționate mai sus, Colegiu reiterează, că nu are rol semnificativ, faptul

cine anume a informat reprezentantul .C.S. „Red Union Fenosa” S.A, despre începerea și finalizarea lucrărilor, ci faptul că aceștia au fost informați, iar faptul că la materialele cauzei nu există nici un act confirmativ în acest sens, Colegiul reține că martorii Godina Sergiu și Boguș Vladimir, au dat declarații pe tot parcursul cercetării judecătorești, fiind preîntâmpinați de răspundere penală conform art.312-313 Cod penal și careva dubii în privința acestora Colegiul nu are. Astfel instanța de fond și cea de apel le-a dat o apreciere de rigoare acestor declarații.

Un alt argument, corect respins de către instanțele inferioare, că accidentul din anul 2009 la PT-ul 459 din s. Răciula a avut loc ca urmare a inacțiunilor antreprenorului SRL „Electrodesign”, care nu a montat lacăte și semne de avertizare și nu a anunțat Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. despre începerea și finalizarea lucrărilor, fapt ce a dus la pătrunderea neautorizată a unui terț în stația de transformare, din considerente că *contractul de antrepriză nr. 2s17809 din 11.06.2009, încheiat între Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. și SRL „Electrodesign”, nu prevede la finele instalării ușilor la PT-459 din satul Răciula punerea de către instalatorii de uși a lacătelor și semnelor de avertizare despre pericolul electrocutării.* (f.d. 50-61 V.1), mai mult ca atât în contract la p.10.3 (f.d.54 V.1) este menționat că, *beneficiarul își rezervă dreptul de a nu achita lucrările executate necorespunzător.* Reiterând acest punct al contractului, Colegiul reține că din declarațiile martorului Constantoglo Nicolae, descrise mai sus, s-a afirmat că lucrările au fost achitate de către beneficiar. Astfel, rezultă că, lucrările de către SRL „Electrodesign” au fost efectuate corespunzător înțelegerii.

Colegiul reține că nu și-a găsit relevanță nici criticile formulate de avocatul recurent Eduard Digore, referitor la declarațiile martorului, Zaicenco Iurii, Proscurin Alexandru și declarațiile martorului Stratan Nicolae. Lecturând aceste declarații, Colegiul conchide o interpretare eronată a acestora din partea avocatului recurent, deoarece martorul Zaicenco Iurii a declarat că ” *SRL „Rentel” avea înțelegerea de a instala ușile la PT-459, fără echiparea cu lacăte, lacătele urmau a fi prezentate de către Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A....., în cazul neîndeplinirii lucrărilor de către noi, nu era să fi fost achitată plata , însă plata a fost achitată. Concomitent, conform actului de îndeplinire a lucrărilor, semnat de Iurii Gratii, nu era indicat echiparea ușilor cu lacăte....* ” (f.d.258 verso V. 1) Astfel , cele declarate de către martorul dat sunt în concordanță cu p.10.3 a contractul de antrepriză nr. 2s17809 din 11.06.2009, încheiat între Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. și SRL „Electrodesign” și p.4.2.3 a contractului de antrepriză nr.124 din 03.06.2009 care prevede că –, *beneficiarul este în drept să refuze actul de recepție a lucrărilor în cazul în care lucrările au fost executate necorespunzător, cu încălcarea normelor tehnice și de securitate.* ”

Martorul Proscurin Alexandru, fiind audiat pe parcursul examinării cauzei a declarat că ” *eu socoteam că SRL „Electrodesign” dar în realitate nu țin minte cine era....., eu socoteam că antreprenorul era obligat să instaleze pe uși lacăte*”(f.d.109 verso V.2) Deci, aceste afirmații sunt bazate pe presupuneri, ca de alt fel și declarațiile martorului Statan Nicolae care indică că nu cunoaște ce întreprindere a

fost implicată în montarea uşilor.

În acest sens, Colegiul, verificând cele menţionate mai sus, conchide că atât instanţa de fond şi cea de apel a dat o apreciere cuvenită şi deplină tuturor declaraţiilor, în conformitate cu art. 27 al. (1) Cod de procedură penală, care prevede că *Judecătorul şi persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate, fără a selecta doar secvenţe din acestea.*

Un alt motiv al recursului, invocat de avocatul recurent Eduard Digore este, că instanţa de apel, nu s-a expus asupra cererii de declarare nule a ordonanţei de recunoaştere în calitate de bănuît Gratii Iurii, proces verbal de audiere a bănuîtului Gratii Iurii, ordonanţa privind punerea sub învinuire a lui Gratii Iurii, proces verbal de audiere în calitate de învinuit a lui Gratii Iurii, proces verbal de audiere în calitate de martor a lui Gratii Iurii, proces verbal de confruntare dintre martorul Gratii Iurii şi bănuîtul Corobcă Semion, rechizitoriul în partea învinuirii lui Gratii Iurii, acte procedurale întocmite cu încălcarea art. 63 al.7 Cod de procedură penală - *interogarea în calitate de martor a persoanei faţă de care există anumite probe că a săvârşit o infracţiune se interzice.*

La acest capitol Colegiul reţine că conf. art. 90 al.12 p 1) şi p.7) *martorul are dreptul să ştie în legătură cu care cauză este citat şi să refuze de a face declaraţii, de a prezenta obiecte, documente, mostre pentru cercetare comparativă sau date dacă acestea pot fi folosite ca probe care mărturisesc împotriva sa sau a rudelor sale apropiate;*

Or, conform art.251 alin. (1) Cod de procedură penală, *încălcarea prevederilor legale, care reglementează desfăşurarea procesului penal, atrag nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu pot fi înlăturate decât prin anularea aceluia act.*

De asemenea, conform al. 4 al aceluiaşi articol „*Încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în al.2 atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acţiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoştinţă de materialele dosarului, sau în instanţa de judecată- când partea a fost absentă la efectuarea acţiunii procesuale, precum şi în cazul când proba este prezentă nemijlocit în instanţă.*

Prin urmare, al.4 al articolului comentat se referă la nulităţile relative, care intervin în cazul încălcării celorlalte dispoziţii care reglementează desfăşurarea procesului penal în afară de dispoziţiile prevăzute de alineatul 2 al articolului comentat.

Nulitatea relativă trebuie invocată la o anumită etapă a procesului. Astfel, invocarea nulităţii relative este restrânsă în anumite limite de timp, şi anume: 1) în cursul efectuării acţiunii, când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoştinţă de materialele dosarului; 2) în instanţa de judecată, când partea a fost absentă la efectuarea acţiunii procesului, avându-se în vedere la etapa judecătii, precum şi a acţiunii procesuale din faza urmăririi penale, dacă partea n-a

luat cunoștință de materialele cauzei conform articolului 293, sau când proba este prezentată nemijlocit în instanța de judecată.

Această particularitate impune părțile să invoce excepția nulității relative în mod operativ, într-o anumită perioadă. Neinvocarea nulității relative în termenul prevăzut de lege atrage tardivitatea excepției de nulitate și acoperirea nulității, care nu mai poate fi cerută de partea interesată în altă etapă a procesului penal, ori printr-un alt mijloc procesual.

Nulitatea relativă nu va putea fi invocată direct în instanța de apel sau de recurs, decât dacă s-a produs după închiderea dezbaterilor judiciare la prima instanță sau la instanța de apel, după caz.

Când excepția de nulitate relativă a fost invocată la prima instanță ori la instanța de apel, și a fost respinsă, soluția poate fi atacată la instanța ierarhic superioară.

În speță, recurentul nu a invocat aceste motive în apel și nici nu se indică la careva încălcări care ar fi avut loc în instanța de apel, mai mult ca atât, conform procesului verbal de prezentare a materialelor urmăririi penale învinuitului și apărătorului său, ultimii aveau posibilitatea să invoce toate cererile și demersurile cu scopul reparării erorilor admise, ceea ce nu s-a făcut, și anume avocatul a menționat în procesul verbal că, „*Cerer, demersuri nu sînt*” (f.d. 277, 279 a, V.1).

Colegiul penal reține că Instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dîndu-li-se aprecierea cuvenită.

7.2 Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.*

Aceste temeuri nu sunt incidente la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către avocații recurenți.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În acest context, Colegiul constată, că instanțele inferioare analizînd latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 298 lit. a) Cod penal, au conchis că acesta este o normă penală specială, de blanchetă care face trimitere la norme ce se conțin în Regulamente, aprobate prin hotărîre de guvern.

Regulile de exploatare a obiectivelor energetice reprezintă în sine totalitatea

regulamentelor, instrucțiunilor, ordinelor sau dispozițiilor care stabilesc ordinea de respectare a anumitor normative, îndreptate spre asigurarea securității oamenilor. Astfel, art. 298 lit. a) Cod penal RM clar stabilește răspunderea pentru încălcarea regulilor de exploatare a obiectivelor energetice, mai ales dacă încălcarea a provocat decesul unei persoane.

Regulamentul de exploatare tehnică a stațiilor și rețelelor electrice, aprobat prin Ordinul nr. 21 din 16.03.1998 a Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil al R. Moldova prevede că *„dacă a fost depistată o situație preaccidentală a instalațiilor electrice sau defecte, care pot influența asupra siguranței și exploatării nepericuloase a obiectului sau dacă a expirat termenul testării tehnice a obiectului, exploatarea ulterioară a obiectului se interzice”*.

Potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la Strategia energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2020, nr. 958 din 21.08.2007, strategia în cauză se întemeiază, inclusiv, pe principiul de sporire a securității furnizării de energie. O condiție pentru funcționarea eficientă a pieței energiei o constituie securitatea fizică a infrastructurilor sectorului energetic, asigurată nu doar prin dezvoltare și modernizare, dar și prin implementarea sistemelor moderne de monitorizare, supraveghere, diagnosticare, contorizare, gestionare în timp real și prin ridicarea continuă a componenței de „intelegență”. Obiectivele specifice privind dezvoltarea sectorului electroenergetic reies din obiectivele strategice ale sectorului energetic și constau, printre altele, în asigurarea securității fizice a infrastructurilor sectorului electroenergetic.

Regulile de exploatare a obiectivelor electroenergetice sunt fixate și în cadrul unor acte normative. De exemplu Legea Republicii Moldova cu privire la energetică, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 19.02.1998, reiterează că obiectivele energetice au un grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță se stabilesc zone de protecție. Modul de delimitare a acestor zone, dimensiunile și regimul lor se stabilesc prin regulamente și acte normative aprobate de Guvern. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau al organizației energetice.

Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova despre aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, nr. 514 din 23.04.2002, stabilește că regulamentul respectiv este elaborat în conformitate cu cerințele Legii cu privire la energetică, în scopul asigurării integrității rețelelor electrice, creării condițiilor normale de exploatare a acestora și prevenirii accidentelor. Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice se aplică și în cadrul exploatării rețelelor electrice, precum și la efectuarea lucrărilor în apropierea rețelelor electrice.

De asemenea, regulile nesocotite de către subiectul infracțiunii de încălcare a regulilor de exploatare a obiectivelor electroenergetice sunt prevăzute în Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) cu privire la aprobarea Normelor tehnice ale rețelelor electrice de transport, nr. 266 din 20.11.2007; Hotărîrea ANRE cu privire la aprobarea Regulamentului pentru

furnizarea și utilizarea energiei electrice, nr. 393 din 15.12.2010.

Încălcarea unor asemenea reguli constituie temei de aplicare a răspunderii în baza art. 298 Cod penal, iar în actul de punere sub învinuire a inculpaților, pentru fiecare în parte este indicat concret care norme, din toate existente, au fost încălcate de către inculpați și au avut ca urmare decesul unei persoane. Colegiul penal menționează faptul că, deși inculpații sunt condamnați în baza unei și aceleiași norme penale - art. 298 lit. a) Cod penal, lor li se incriminează încălcarea diferitor reguli privind exploatarea obiectivelor energetice, în funcție de obligațiile lor funcționale.

De asemenea, Colegiul mai menționează că, argumentul invocat de către avocatul recurent Eduard Digore referitor la precedentul judiciar descris în hotărârile recurate, nu constituie un izvor de drept penal, acesta fiind dat doar cu titlu de exemplu în soluția adoptată.

Avocații în recursuri se referă la prezența în cauză a unor încălcări procedurale, însă nu nominalizează esența acestor încălcări și dacă ele au careva tangență cu legalitatea hotărârii, dar în fond ei se expun cu propria opinie asupra problemei aprecierii probelor reținute de către instanța de apel.

În acest sens Colegiul remarcă, că acesta este o solicitare, dar ea nu prezintă temei de reexaminare a cauzei în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja apreciate, cu atât mai mult, că instanța de apel a cercetat toate probele prezentate de părți și le-a apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpaților.

Temei de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-a stabilit. În acest sens, Colegiul reiterează: avocații în recursuri supun analizei probele administrate, însă le apreciază conform opiniei proprii și care le interpretează din punctul lor de vedere.

7.3 Referitor la recursul declarat de către procuror.

Din conținutul recursului rezultă că procurorul invocă ca temei de recurs pct. 6), 10) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, *că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Argumentul procurorului, precum că inculpaților li s-a aplicat o pedeapsă prea blândă și greșit au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, cât și au fost ignorate prevederile art. 61, 75, Cod penal, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal:

Al. (1) *Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.*

Al. (2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea*

condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Astfel, reieșind din totalitatea circumstanțelor și caracteristica inculpaților, instanța corect a ajuns la concluzia că nu este rațional ca ei să execute efectiv pedeapsa cu închisoare și a dispus suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă stabilit.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

În speță, la stabilirea pedepsei, instanța de apel judecând cauza a ținut cont pe deplin de prevederile art. 61, 75, Cod penal, ce prevăd scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, corect au ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, aplicând inculpaților o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Colegiul penal constată, că textul recursului înaintat de procuror nu cuprinde o motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor stipulate în pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întru casarea deciziei recurate.

7.4 Din conținutul recursul Rezentantului Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru ca temei de recurs se invocă art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, potrivit căreia, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Însă, Colegiul remarcă, că, de facto recurentul s-a referit la dezacordul său doar referitor la acțiunea civilă înaintată de către Mereuță Nadejda, or acesta referindu-se și la obligația de reparație a prejudiciului ce revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal și persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Astfel, Colegiul constată ca fiind absurdă afirmația Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., căruia îi aparține PT-459 din satul Răciula, precum că la 25.09.2009, adică ziua când au fost instalate ușile de metal la transformator, acesta ieșise din posesia efectivă a izvorului de risc sporit. Deci, posedarea și exploatarea izvorului de pericol sporit, cum este PT-459, în baza unui contract civil sau a altor titluri legale care presupun trecerea posesiei, generează răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit de către noul posesor, adică de către SRL „Electrodesign”.

Instanța de recurs apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel,

referitor la versiunea menționată mai sus, fiind ca o încercare nereușită a inculpaților și persoanei civilmente responsabile de a evita răspunderea pentru decesul unui copil. Reprezentantii Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., după cum se constată din materialele cauzei, nici nu cunoșteau elementar că PT-459 din satul Răciula se află sub tensiune electrică deoarece venind să execute lucrările au luat cu ei în generator de curent electric.

Astfel, instanțele inferioare corect s-au expus asupra acțiunii civile acesta fiind admisă în principiu, urmînd asupra cuantumului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

În acest context, Colegiul conchide că nu există temeiuri legale pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se impune respingerea acestora ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, cu menținerea hotărîrilor atacate.

8. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de: procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013, avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Corobcă Semion, avocatul Eduarad Digore în numele inculpatului Gratii Iurie și reprezentantul părții civilmente responsabile ÎCS „Red Union Fenosa” S.A. Fiodorov Alexandru împotriva sentinței Judecătorei Călărași din 25 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui Corobcă Semion și Gratii Iurie, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată public la 19 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc